

अथ सप्तदशोऽनुवाकः ।

(१) षोडशेन होममन्त्राणामाद्यन्तौ एकस्मै स्वाहा शताय स्वाहेत्यन्तावनुवाकौ विस्तरेण व्याख्यातौ । सप्तदशाष्टादश-
चोरनुवाकयोः सप्तमकाण्डगतद्वितीयप्रपाठकव्यतिरिक्तप्रपा-
ठकगता अन्नहोममन्त्रानुवाका व्याख्यायन्ते, तेषाञ्च मन्त्राणां
च विविधानि श्रौतनामानि । तत्राश्वनामाख्यमन्त्रानुवाकस्य
तात्पर्यं दर्शयति । “विभूर्मात्रा प्रभूः पित्रेत्यश्वनामानि
जुहोति । उभयोरेवैनं लोकयोर्नामधेयं गमयति” इति ।
पूर्वत्र नामवाचनविधौ द्वयं वै माता अमौ पिता इति लोक-
द्वयपरत्वेन व्याख्यातत्वात् अनेन नामहोमेन लोकद्वयेऽपि
यजमानं प्रसिद्धनामधेयं प्रापयति ॥

(२) उद्रावमन्त्रानुवाकस्य तात्पर्यं दर्शयति । “आयनाय
स्वाहा प्रायणाय स्वाहेत्युद्रावाञ्जुहोति । सर्वमेवैनमस्क-
न्नं सुवर्गं लोकं गमयति” इति । आयनायेत्यनुवाकेना-
स्मिन् मन्त्र उद्रावाय स्वाहेत्यान्नातः । तद्योगात् सर्वेऽपि
मन्त्राश्चिन्विणोन्यायेण ‘उद्रावाः’, तेषामुद्रवणहेतुत्वेन तद्धो-
मेन सर्वमपि स्वर्गमार्गे ‘अस्कन्नं’ अविनष्टमेव, यजमानस्य
सम्पादयति ॥

(३) पूर्वहोममन्त्राणां तात्पर्यं दर्शयति । “अग्नये स्वा-
हा सोमाय स्वाहेतिपूर्वहोमान् जुहोति । पूर्वं एव द्विषन्तं
भ्रातृव्यमतिक्रामति” इति । तस्मिन् प्रपाठकेऽग्नये स्वाहेति च-
दोऽनुवाकाः । तेषां मध्ये प्रथमभावित्वादेतदनुवाकोक्ताः